

Latvijas Republikas Vides ministrija

VIDES PĀRRAUDZĪBAS VALSTS BIROJS

Reģ.Nr. 90000628077, Rūpniecības iela 23, Rīga, LV - 1045 (tālrunis: 7321173; fakss: 7321049)

Rīgā, 2007.gada 18.aprīlī

Lēmums Nr.7-n

Par ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Ziemeļaustrumu reģionālā lauksaimniecības pārvalde, reģ.Nr.90000010953,
adrese: Ābeļu iela 2, Gulbene, LV-4401.

Paredzētās darbības nosaukums:

Vēžu strauta atjaunošana.

Paredzētās darbības iespējamā norises vieta (adrese):

Alūksnes rajona Ziemeru pagasts.

Izvērtētā dokumentācija:

Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 19.marta vēstule Nr.6.5.-5/475, 2007.gada 19.marta sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.6.5.-5/476, un tam pievienotie materiāli.

Valsts vides dienesta Liepājas reģionālās vides pārvaldes viedoklis:

Ir nepieciešama papildus paredzētās darbības vietas izpēte objektīvāku rezultātu sasniegšanai, kas ļautu izvērtēt iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamo Natura 2000 teritoriju – dabas liegumu „Avotu mežs”.

Faktu konstatācija un izvērtējums:

- VVD Madonas reģionālajā vides pārvaldē 2007.gada 19.martā pieteiktā darbība ir Vēžu strauta renovācija visā strauta 5,8km garumā Alūksnes rajona Ziemeru pagastā.
- Atbilstoši sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiāliem, ierosinātās darbības vieta – Vēžu strauts ir Vaidavas upes tīklā iekļautās Dūņupītes kreisā krasta pieteka. Vēžu strauts 1960.–1970.gados (meliorācijas darbu ietvaros) ir

ticis mākslīgi pārveidots – ir veikta straucha gultnes regulācija visa tā garumā, padarot šo ūdensteci par meliorācijas ūdenstnoteku. Vēzu strauchs šobrīd ir aizsērējis, ūdens tajā ir lēni tekošs, uz tā nogāzēm ir saauguši baltalkšņi un kārkli. Straucha rekonstrukcijas pasākumu ietvaros paredzēta tā gultnes tīrīšana ar vienkausa ekskavatoru un nogāžu atbrīvošana no kokiem un krūmiem. Darbības ietvaros no straucha gultnes izsmelto grunti paredzēts izlīdzināt uz grāvja bermas. Darbības ierosinātais nav precizējis plānoto straucha renovācijas darbu veikšanas laiku.

- Sākotnējam ietekmes uz vidi izvērtējumam pievienots Ziemeru pagasta padomes 2006.gada 22.decembra sēdes protokols Nr.15, kurā ietverta informācija, ka Vēzu straucha renovācijas realizācija nav pretrunā ar Ziemeru pagasta teritorijas plānojumu un padome akceptē ūdensnotekas renovācijas darbus.
- Ierosinātās darbības realizācijas laikā, jo īpaši renovējamā straucha gultnes pārtīrīšanas laikā paredzams ūdens piesārņojums uzduļķojuma veidā, kas var radīt zaudējums ūdensteces bioloģiskiem resursiem. Vides pārraudzības valsts biroja nav iesniegti materiāli, kas liecinātu, ka būtu veikts paredzētās darbības izvērtējums no zivsaimnieciskā viedokļa vai atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam novērtēti un aprēķināti saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītie zaudējumi.
- Paredzētās darbības vieta atrodas aizsargājamo apvidū „Veclaicene”. Bez tam, Vēzu strauchs (pirms ietekas Dūņupītē) 800m garā posmā tek pa dabas lieguma “Avotu mežs” robežu un 500m garā posmā šo liegumu šķērso (dabas liegums ietverts aizsargājamo ainavu apvidū un tam ir noteikts Natura 2000 teritorijas statuss). Dabas lieguma „Avotu mežs” kopējā platība ir 113ha, tas izveidots kā teritorija nozīmīgu purvainu, pārmitru melnalkšņu mežu un minerālvielām bagātu avoksnāju aizsardzībai. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja rīcībā esošu informāciju, dabas liegumam „Avotu mežs” nav izstrādāts dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes datu bāzes datiem par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām – īpaši aizsargājamo augu sugu un biotopu aizsardzība ir viens no galvenajiem dabas lieguma “Avotu meži” izveidošanas mērķiem. Teritorijā konstatētas arī aizsargājamās dzīvnieku sugas.
- Izvērtējot sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiālus, tai skaitā paredzētās darbības aprakstu, Vides pārraudzības valsts birojs secina, ka straucha tīrīšanas ar smago tehniku un izraktās grunts izlīdzināšanas gar tā krastiem rezultātā, ir iespējama kratu apauguma noplicināšana, tai pašā laikā sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma materiāli un VVD Madonas reģionālās vides pārvaldes izvērtējuma rezultātu apkopojums nesatur informāciju par paredzētās darbības vietā un tās tuvumā sastopamām īpaši aizsargājamām augu sugām un biotopiem. Jāatzīmē, ka dabas liegums „Avotu mežs” izveidots tieši pārmirtu, purvainu biotopu aizsardzībai, kuru saglabāšanā īpaša nozīme ir teritorijas specifiskajam hidroloģiskajam režīmam. Sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma ietvaros nav veikta paredzētās darbības – Vēzu straucha renovācijas ietekme uz strautam piegulošās teritorijas hidroloģiju, nav pētītas gruntsūdens līmeņa svārstības un šo svārstību areāla robežas, kā arī iespējamā ietekme uz dabas vērtībām, kuru dēļ dabas liegums „Avotu mežs” iekļauts Natura 2000 teritoriju tīklā.
- Pamatojoties uz sākotnējā ietekmes uz vidi izvērtējuma rezultātiem, tai skaitā vērtējot paredzētās darbības vietu, apjomu un tehniskos risinājumus VVD

Madonas reģionālā vides pārvalde secina, ka nav iespējams izslēgt negatīvu paredzētās darbības ietekmi uz Natura 2000 teritoriju un tā kā dabas lieguma teritorija ir neliela un kā viens no tās izveides mērķiem ir melnalkšņu staigāju aizsardzība, ko renovācija var negatīvi ietekmēt, nepieciešama papildus izpēte ar mērķi izvērtēt darbības iespējamo negatīvo ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti.

- Izvērtējot Vides pārraudzības valsts birojā iesniegto dokumentāciju, kā arī pamatojoties uz iepriekš minētajiem faktiem un informāciju par paredzēto darbību, birojs ir konstatējis, ka ierosinātā darbība neatbilst likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.pantā un 1.pielikumā noteiktajām darbībām, kurām veicams ietekmes uz vidi novērtējums. Tomēr, vērtējot paredzētās darbības vietu un darbības apjomu, darbības ietekmi uz īpaši aizsargājamo dabas teritoriju - kontekstā ar dabas lieguma „Avotu mežs” izveidošanas mērķiem un apdraudošajiem faktoriem, Vides pārraudzības valsts birojs konstatē, ka Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes ierosinātajai darbībai var būt būtiska negatīva ietekme tieši uz minēto Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju un dabas vērtībām, kuru aizsardzībai šī teritorija ir izveidota – var būt ietekme uz minētās teritorijas ekoloģiskajām funkcijām, līdz ar to nepieciešama detalizētāka izpēte par konkrētajām straute renovācijas darbiem paredzētajām un pieļaujamajām teritorijām, lai aizsērējošā Vēžu straute atjaunošanas rezultātā netiktu negatīvi ietekmētas dabas lieguma „Avotu mežs” dabas vērtības.
- Ņemot vērā iepriekš minēto, un saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4.¹ pantu un Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punktu, birojs uzskata, ka nepieciešams komplekss paredzētās darbības ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējums Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” noteiktajā kārtībā. Šāds izvērtējums ļaus veikt ierosinātās darbības ietekmju, kā arī alternatīvo variantu izvērtējumu (nosakot ietekmi uz Natura 2000 teritorijas ekoloģiskajām funkcijām un integritāti, atbilstoši tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem) un izstrādāt šādas ietekmes novēršanas pasākumus.

Piemērotās tiesību normas:

„Administratīvā procesa likuma” 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 57.pants, 65.panta 3.daļa, 66.un 67.pants; likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4., 11. un 14.pants; 2004.gada 17.februāra MK noteikumu Nr.87 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” 12.punkts; 2003.gada 22.jūlija MK noteikumu Nr.415 “Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” V.daļa; likuma „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” 43.panta (4)daļa; Ministru kabineta 2006.gada 6.jūnija noteikumu Nr.455 “Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)” 2.punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Valsts vides dienesta Madonas reģionālās vides pārvaldes 2007.gada 19.marta vēstule Nr.6.5.-5./475, sākotnējais ietekmes uz vidi izvērtējums Nr.6.5.-5/476, un tam pievienotie materiāli, likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 4.¹, 11., 13. un 14.pants, iepriekš minētie fakti un piemērotās tiesību normas.

Lēmums:

Nemot vērā visu iepriekšminēto Vides pārraudzības valsts birojs nolēma:

Piemērot Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes ierosinātajai darbībai – Vēžu straute atjaunošanai Alūksnes rajona Ziemeru pagastā - ietekmes uz Eiropas nozīmes aizsargājamo Natura 2000 teritoriju novērtējuma procedūru.

Šo Vides pārraudzības valsts biroja lēmumu, saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 14.pantā noteikto, var pārsūdzēt tiesā Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā viena mēneša laikā.

Direktors

J.Avotiņš